

JESEŇ

...ani sme sa nenazdali....a je tu...farebná, s rozfúkaným účesom, vejúcimi šatami z listovže ju nepoznáte?...

Jeseň pani bohatá, farbí listy do zlata, premaľúva celý sad...

...prišiel vietor šiky-miky, hojdá všetky konáriky,

...vraj by stromy zbliečť rád...

Hádanky zo škôlky ...

Som chudáčik, verte mi.

Nemám ani kožuška...

Ale predsa niečo mám:

Predám ihly bez uška.

Čo je to ? (ježko)

Prilietajú, odlietajú

..dom si z blata pozliepajú.

Pozerajú na nás z výšky,

štebotavé....(lastovičky)

Má červenú sukničku
ozdobenú bodkami.

Rastie v lese, na lúke,
s ostatnými hubkami.

Čo je to ? (muchotrávka)

LETOM – SVETOM alebo....vieš, že.....?

Jeseň je obdobím, kedy sa niektoré sťahovavé vtáky vydávajú na dlhú a namáhavú cestu za novým domovom...vyspovedáme jedného z nich...

PÁNA BOCIANA....zastihli sme ho na jeho hniezde na komíne...

Prečo máš také veľké hniezdo?

Každý rok, keď sa na jar vrátim domov, svoje hniezdo opravujem a nadstavujem. Prinášam nové a nové konáriky, vylepšujem ho a budujem. Preto je moje hniezdo dosť veľké. Niektoré bocianie hniezda sú vysoké až dva metre.

Viem, že čochvíľa odletíš do teplých krajín. Prečo?

Cez zimu by som tu nenašiel dostatok potravy – žiab a hmyzu. Preto vždy na jeseň odlietam do Afriky.

Ako vieš, kedy máš odletieť?

My, sťahovavé vtáky, máme akési vnútorné hodiny, ktorými sledujeme najmä zmeny v dĺžke trvania denného svetla, teplotu, ale aj iné upozornenia prírody.

Jedlo na cestu si zabalíš do batôžku?

Nie. Sťahovavé vtáky nenosia na chrbte buchty v batôžku. Ako sa však približuje termín odletu, vytvárajú si tukové zásoby, aby vydržali namáhavú cestu. Niektoré vtáky svoju hmotnosť dokonca zdvojnásobia.

Iste však máš podrobné mapy, aby si cestou do Afriky nezablúdil...

Kdeže mapy! Nám, vtákovi, na našej ďalekej púti pomáha sama príroda. Riadime sa napríklad pohybom Slnka, Mesiaca a hviezd, magnetickým poľom Zeme, ale využívame aj vrodené orientačné schopnosti.

Ďakujeme za rozhovora šťastný let

Klope, klope dáždik, na zelený dáždnik

klope klope prstíkom, kto je pod tým dáždnikom?

.....predsa TY...tak sa tam nezabudni dokresliť ☺

KLEBETY O JESENI

Veru, ani sme sa nenazdali a je tu jeseň. Jedno z najkrajších ročných období. Jeseň je plná fariev, listy priam svietia na stromoch. Zároveň je plná vôní dozretého ovocia. A k jeseni patrí aj zber plodov. Na stromoch čakajú na odtrhnutie a uloženie do košíka, jablká, hrušky, slivky, hrozno. Ovocné sady ponúkajú výsledky práce ľudských rúk, ale aj slnka a vody. Všetko spoločne vytvorilo tú nádheru uloženú v ovocí.

Úloha: Porozprávajte sa s rodičmi, aké ovocné plody poznáš a ako sa oberajú.

Plody sú už zo stromov dolu. Okrem toho, že sú sladučké, ukrývajú v sebe jeden veľký zázrak – priam poklad – vitamíny. A práve tie v zime potrebujeme, aby sme neochoreli. A aby nám ovocie dávalo silu a vitamíny, tak ho na jeseň...čo, no čo? Správne, zavárame.

Úloha: Porozprávajte sa s mamičkou, ako sa zavára, čo to znamená zavárať a prečo sú v zime dobré a zdravé práve zaváraniny.

Ku kráse jesene kedysi, a niekde ešte aj dnes, patrilo a patrí varenie lekváru zo sliviek. Nádherná vôňa sa niesla dedinou a babky si spokojne pokyvkávali hlavou, lebo úroda sliviek bola dobrá. Ako sa varí slivkový lekvár?

Nuž, veľa a veľa sliviek sa rozpolí, vyberie sa z nich kôstka a dajú sa do veľkého kotla, pod ktorým sa kúri. Slivky trochu podlejeme, aby od spodu neprihoreli a potom sa pomaly miešajú veľkou varechou, niektorí ju nazývajú aj veslom 😊

Slivky sa postupne rozvaria, lekvár hustne. A ak sa gazdinke zdá byť málo sladký, pridá cukor. Potom sa už len lekvár dovarí, musí sa však dávať pozor, aby od spodu kotla neprihorel. Lekvár sa dáva do pohárov, ktoré sa potom zatvoria a sterilizujú, aby ich nechytla plieseň. A v zime...v zime lekvár, sladučky a voňavý mamka či babka dáva do....

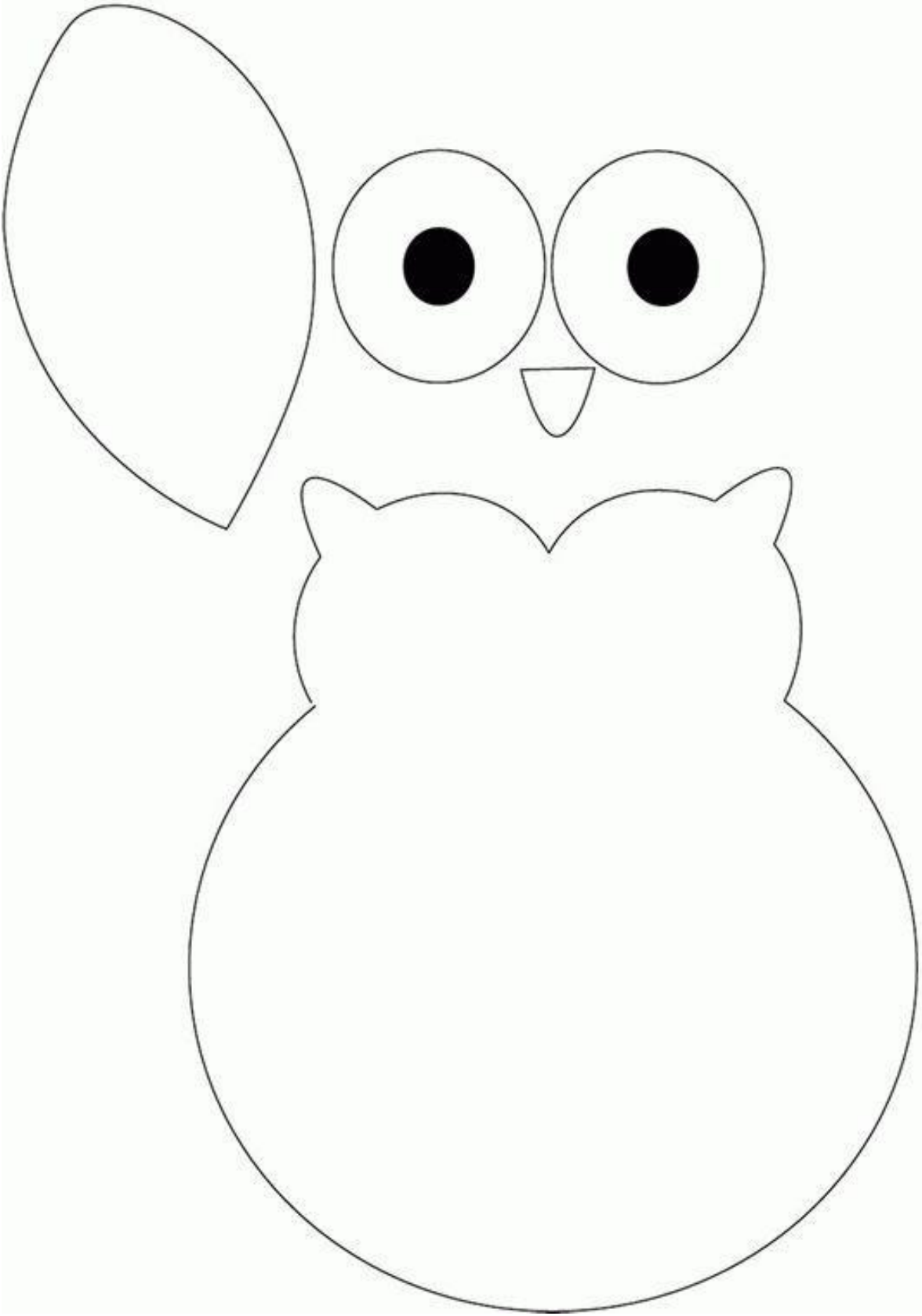
...a to je už úloha pre Teba. Spýtaj sa svojej babky alebo starkej, či niekedyvarila lekvár a do čoho sa používa.

Ujovia hubári a tety hubárky na jeseň nájdu ďalší voňavý dar jesennej prírody. Hríby, huby, to je jedno, ako ich nazveme. Každopádne šíria okolo seba krásnu vôňu. Dobrí hubári vedia, ktoré hríby možno zbierať. A keď ich majú veľa, tak ich očistia, narežú na plátky a sušia. Juj, to je len krásna vôňa, naozaj!

Úloha: Prezri si s rodičmi knihu o hríboch a porovnaj si ich farby a tvary. Je to zábavné. Pozor však na to, že tie najkrajšie bývajú nejedlé 😊

Vyspalo sa slniečko, vyspal sa aj medvedík a bol utorok. Mišovi sa však vstávať nechcelo. Vôbec. Ani trochu. Preveľoval sa na machu z jedného boka na druhý, otvoril oči, ale len tak trošku a ospalo zabručal:

- Ešte chvíľku, ešte chvíľku, aby som nabral viac síl. Slnko už stálo vysoko nad lesom, sem-tam nakuklo medveďovi do pelechu a volalo:
- Kto bude za teba vstávať? Mišo! Ktože to dnes chcel bežať do cirkusu? Kto? Nevieš?
- Prečo ma naháňaš? Načo ten zhon? Nechaj ma ešte spať, ešte chvíľku...mrmlal Mišo ospalo. Veď aj zajtra je deň....

A bol. Do nového rána vstala streda. Mišo sedel uprostred paseky a hltal sladké čučoriedky. –Musím sa poriadne najesť, aby som nebol v cirkuse hladný. Ktovie, či tam cez prestávku majú aj niečo pod zub...Jedol a jedol, nič nevravel, ale odrazu začul – kvap-kvap, kvapi-kvap...Zopár dažďových kvapiek zazvonilo v tráve. Mišo vyčítavo pozrel k oblohe, rýchlo prehltol poslednú čučoriedku a bežal sa schovať.

- Škaredé počasie, dnes už medveďa na bicykli asi nevidím. Ale v takomto nečase hádam nepobežím do mesta.

A rozbehol sa do pelechu, akoby ho niekto naháňal. –Kam tak trieľiš? – kričala naňho sojka Berta – Veď už neprší!

- Ale zase môže... A čo môj kožuštek? A čo moja koža? Bol by som mokry ako vodník – nariekal Mišo. A bežááááááááál čo mu nohy stačili. A v ten deň sa už z pelechu nepohol ani na krok.

Prišiel večer, noc sa prekoprcľa cez kopec a štvrtok sa otvoril ako rozčítaná kniha. Medveď dlho spal a na stráň sa vygúľal až na obed. Trochu som to

prehnal – mrmlal ospalo. Ale čo, veď času mám dosť. A keď som už neraňajkoval, musím si teraz dať niečo chutné a dobré. Dlho som nemal medík. Idem si poň a to hneď!

Ide, ide, blúdi lesom, ale kde nič tu nič. Už ho nohy bolia, bruško mu hlad skrúca, ale po voňavej pochúťke ani chýru, ani slychu. Odrazu mu nad hlavou zapraskala halúzka. Pozrel sa hore – a tam veverička Ruženka.

- Ahoj Mišo! Ako sa ti páčilo v cirkuse? spýtala sa zvedavo.
- Daj mi pokoj s cirkusom, ešte som nikde nebol – zahundral namrzený medveď. – Od rána som nič nejedol, pôjdem až zajtra...
- Ale potom mi o tom musíš porozprávať – smiala sa veverička. A hop a skok- stratila sa v korune stromu.

Prešla noc , začalo svitať a narodil sa nový deň – piatok. Slnko už stálo nad lesom, česalo si zlaté vlasy a nakúkalo medveďovi do brloha.

- Vstávaj Mišo, ideme do mesta! Je tam cirkus so šaškom, opicou a medveďom, čo jazdí na bicykli.

Mišo sa vyteperil na paseku a zamrmlal: - Veď ja viem, a rád by som sa ta pozrel, ale dnes asi nepôjdem. Som unavený. Včera som celý deň chodil po lese a chcel som niečo zjesť. Pritom som sa zatúlal až k osím hniezdam, tam som sa pošmykol na konári a hneď som mal kožuch plný piesku...a skoro som si zlomil nohu...

- Šťastie, že len skoro, - usmialo sa slniečko a bežalo po oblohe preč.

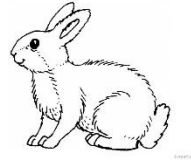

Deň ubehol rýchlo, stratil sa ako myška v diere. A navečer Mišo zaliezol do brlohu. Keď sa ráno zobudil, už bola sobota.

-Čo som to chcel dnes robiť? – lenivo sa škrabkal za uchom. –Moja hlava deravá, všetko z nej hneď vyfučí. Aháááá, už to mám – chcel som ísť do cirkusu!

Ale práve mi zišlo na um, že ľudia dnes chodia na nákupy. Mesto bude plné a možno ani lístok nedostanem kúpiť... Pôjdem radšej zajtra.

Spokojne si vykračoval po stráni a zajačik Lukáš naňho zavolať: - Tak ako bolo v cirkuse?

- Iba sa tam chystám, zamrmlal Mišo a išiel ďalej. Urobil pár krokov a zastavil ho ježko Pichliačik.
- Ako sa ti páčil šaško? A čo medveď – odviezol ťa na bicykli?
- Ešte som tam nebol, nemal som čas! – odvrkol. Ale len čo odbehol ježko, vykukla z kríčka líška Majka. – Vraj si bol v cirkuse Mišo. Rozprávaj....
- Nikde som nebol, ale vari nehorí! Ešte pôjdem...mrmlal si medveď a knísal sa dolu stráňou z nohy na nohu. –To je ale rečí ...už aby bol večer...

A bol. A bola noc a potom ráno a začala sa nedeľa. Slniečko stálo vysoko na oblohe a medveď ležal na rúbanisku a vyhrieval sa na jesennom slniečku. Ležal a pod nosom mu voňal mach a len sa tak vyvaľoval a...

Odzrazu mu nad hlavou zapraskala vetvička. Pozrel hore a tam veverička Ruženka. – Ahoj Mišo. Tak ideš do cirkusu?

- Dnes nie, nemám náladu, veď aj zajtra je deň. Chcem si oddýchnuť, vyhováral sa Mišo.
- Tak sa maj! – usmiala sa veverička a stratila sa vo vrcholoch stromov. A smiala sa a smiala, ani cestu domov skoro nenašla. A les spieval, potichu šumel a medveď Mišo sladko driemal, tak, ako to vie iba on ...😊

Úloha :

Týždeň má sedem dní a každý má svoje meno. Viete ich vymenovať? Čo si myslíte o lenivom medvedíkovi? Porozprávajte o tom, prečo sa do cirkusu nedostal....